

1 DECEMBRIE – ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI, SĂRBĂTORITĂ LA ȘCOALA CU CLASELE I-VIII LUPAC

În data de 30 noiembrie, cadrele didactice și elevii Școlii cu clasele I - VIII Lupac s-au reunit într-o sală de clasă de la etaj pentru a întâmpina Ziua Națională a României.

Evenimentul a fost marcat prin recitări, expoziție de desene și intonarea unor cântece de suflet ale neamului românesc precum: Deșteaptă-te, române! Treceau batalioane române Carpații; Hai să-ntindem hora mare; Sus inima, români etc. Un merit deosebit pentru pregătirea spectacolului le revine învățătoarelor Ephardt Meda Monia și Muselin Maria.

La școala din Lupac, aniversarea dedicată Zilei Naționale a tuturor românilor, a debutat cu o scurtă introducere făcută de către doamna directoare Lupu Florica. Aceasta le-a amintit copiilor ce sărbătoare mare este pe 1 decembrie și ce reprezintă această zi pentru toți cetățenii României. Mai apoi, profesorul de istorie, domnul Păun Ilie a făcut o scurtă prezentare a Iсторiei României, menționând și punctând datele referitoare la Marea Unire din 1918. El le-a reamintit elevilor că aceasta a fost și rămâne pagina cea mai

Elevii Școlii din Lupac sărbătoresc Ziua Națională a României

Slavița Muselin

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925
Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN
Glavni urednik: Slobodan GERA
Urednici: Ivan DOBRA; Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ
Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN
Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:
COD ISSN 1841-9925
Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN
Redactor principal: Slobodan GHERA
Redactori: Ivan DOBRA; Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavița-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI
Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN
Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Cu prilejul marilor sărbători creștine, Crăciunul și Noul An 2012, vă urăm multă fericire, bucurii și un tradițional La Mulți Ani!

Godina: XVIII
Broj: 81.
prosinac 2011.
Anul: XVIII
Nr.: 81
decem. 2011

Sretan Božić i Nova godina 2012.

BOŽIĆ: VELIKA RADOST ZA "SAV NAROD"!

Utjelovljenje Sina Božjega dogodilo se ne u kraljevskom Jeruzalemu ni u carskome Rimu, nego u neznanu mjestancu, poslovičnu po tome - kako su ljudi govorili - „iz Nazareta da može biti što dobro?“ (Iv 1,46).

Tu je Bog Otac našao mjesto za svoga vječnoga Sina da se snagom Duha Svetoga utjelovi u jednoj neznanoj djevici, zaručenoj s Josipom, iz kuće Davidove. Ona nije ni slutila da je tako visoko povlaštena u očima Svemogućeg. Gdje čovjek ne sluti, Božji su puti. Marija se stavila na raspolažanje Bogu, a svoju je ljudsku volju posve uskladila s Božjom porukom. Lako ti je stakvom osobom živjeti i u kući i u poduzeću. Ali zbog nepredviđene situacije Josip se bio prepao i želio se izvući iz te neobjašnjive zagonetke u kojoj nije sudjelovao. Međutim, nakon „anđelova navještenja“ i njemu, tj. Gabrielova ohrabrenje uzeo je punu odgovornost i za Mariju i za njezinu Dijete.

Rođenje u Betlehemu. Budući da je carski popis zakazan i svatko je morao ići tamo odakle je vukao plemensko podrijetlo, tako je i Josip iz loze Davidove s Marijom trebao ići čak u judejski Betlehem, 150 km od galilejskoga Nazareta, da se ubilježi u nove carske registre. Upravo u vrijeme popisa djevici se Mariji navršilo vrijeme da rodi (Lk 2,6). A u gradiću Betlehemu, zvanom i Efrata, koji ne bijaše najmanji među kneževstvima judejskim (Mt 2,6), svi smještajni kapaciteti zauzeti. Da je bilo ljudskoga srca, bilo bi i prostornih kapaciteta. Evanđelist još istinitije i tragičnije zapisa: „K svojima dođe, a njegovi ga ne primiše“ (Iv 1,11). Ne primiše ga ni svećenici, ni saduceji, ni farizeji, ni herodovci, ni carevi prokuratori, kojima je na prvom mjestu novac pod rukom i vlast nad pukom, a ne vječni spas ni svoj ni jadnoga im naroda!

Bože, sretna li i lagana poroda! Nikakva spomena ni boli ni jauka: samo tri veličanstvena majčina čina: porodi, povi, položi. Djevica sina svoga porodi, sina jedinorodenca povi i u stajske jasle položi, „jer za njih ne bijaše mjesta u svratištu“ (Lk 2,6). Da je koja betlehemska obitelj Svetu Obitelj primila, to ruka svetih evanđelista ne bi propustila pohvaliti.

Evanđelist ne zaboravlja istaknuti da Mariju rodilju, inače pastiri-

cu, i njezina Sina, budućega Dobroga Pastira, pozdravila jedna skupina betlehemskeh pripristih pastira. A to se dogodilo ovako. Budući da je Nebo već sišlo na zemlju u Sinu Božjem, andeli su svojom pjesmom i porukom pastirima navijestili što se dogodilo u štali, ohrabrivši ih riječima: „Ne bojte se! Evo, javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj - Krist, Gospodin. I evo vam znaka: načiće novorođenče povijeno, gdje leži u jaslama“ (Lk 2, 10-12). Skupina je pastira pošla i Novorođenče u štalicu našla. Možda je ta štala bila jedna od njihovih staja - ovčnjaka. Dare mu svoje na betlehemskoj poljani izručiše. Božji sirotani pripristih srdaca, a širokih kapaciteta. U židovskom je narodu bio običaj da nakon poroda zasvira glazba u znak radosti što se dijete rodilo. Ali ovdje ne bijaše ni seoskih ni gradskih muzikaša. Umjesto njih, nebeski zbor arkanđeoski razvio svoju melodiju koja se pjeva već 2000 godina po svemu svijetu: Slava Bogu na visinama, a mir ljudima, miljenicima njegovim, na nizinama (Lk 2,14).

U Starome Zavjetu Bog se ukazao Abrahamu i veli mu da kani poći u Sodomu da se sam uvjeri u priče koje su do njega doprle. Da se sam osvjedoči o čovjekovu žalosnu stanju. U Novome Zavjetu Bog poduzima još više: silazi s neba sam Sin Božji, postaje čovjekom da proživi ljudski život, da doživi ljudsku zapuštenost i siromaštvo, da iskusí prezir i progon, klevetu i mržnju ljudi, da živi od znoja lica svoga i od rada ruku čovječjih. U svemu nama sličan, osim svoga božanstva i našega grijeha.

Božićne poruke

Nema raja na ovome svijetu: mi smo istjerani iz raja! Mi smo sada prognani sinovi Evini u ovoj plačnoj dolini. Imamo u izobilju kušnje na kojoj je lako pasti i propasti. Čuvao nas dnevno napastuje da beremo plodove sa stabla spoznaje dobra i zla mimo Božjih zapovijedi. Nemojmo se prvim ljudima čuditi, nego se gledaj-

mo mi sami čuvati.
Betlehem se ponavlja svaki dan, a ne samo svakoga Božića. I mi možemo otjerati sa svoga kućnog praga maloga Isusa da se ne rodi u našoj kući, nego da potraži mjesto u štali. Primajući Isusa u kuću, novo dijete u obitelj, primamo milost na milost, a radost na radost.

Pa i kad se izgrade neboderi zamišljene sreće, prije će se neboderi urušiti sami u sebe nego što će zadowoljni ljudsko srce koje zadovoljno nikad posve nije, čim se želenog nebodera dočepa opet iz njeg sto mu nebodera klij. Što budemo ponizniji pred otajstvom života i smrti, to će nam se lakše otvoriti vrata vječne sreće.

Tko gomila blago i bogatstvo da novčano osigura svoju propadljivu egzistenciju, to će mu i banke preko noći doživjeti nepredvidljive bankrote. A što bude više drugima otvaraо dlane, to će i Bog njemu više dati svoje pomoći i spaša.

Nitko se ne može sam sobom otkupiti. Može sam sebe upropastiti, ali ne može sam sebe spasiti. Žato nam je potreban Spasitelj s neba, Božji Sin, koji je došao i ponudio nam vječni život nakon što sveladamo tjelesne kušnje i prebrodim zemaljske nevolje. Nije ljudska sreća u iskvarenoj strasti, nego u ispravnoj savjeti. Čovjek se ne može spasiti ako ga bilo na bilo koji način potkupi, nego samo ako slobodno i odgovorno pristane da ga Isus svojim rođenjem, smrću i uskrsnućem otkupi!

S Isusovim rođenjem život nam je postao u vjeri kvalitetniji, u nadi izgledniji, u ljubavi osmišljeniji.

U ovoj općoj ljudskoj bijedi najsnaznije odjekuje anđeoska poruka radosnica: javljam vam blagovijest, „veliku radost za narod“. Ako sav narod nije sretan, onda nisam sretan ni ja, ni moja obitelj, ni moja stranka, ni moja župa, ni moja županija, ni moja komanda, nitko...! Hoćemo li tu radost primiti, koja je jedina istinita i prava, i potpuno odgovara ljudskom srcu, ovisi o svakome od nas.

Dr. theol. Davor Lucacela

ZASJEDANJE KOORDINACIJSKOG ODBORA ZHR-A

Zadnji ovogodišnji redovni sastanak Koordinacijskog odbora, odnosno tijela koji usmjerava djelovanje i poduzima odluke u svim važnim problemima gdje djeluje Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj, održan je 10.12.2011. godine, u Središnjem Sjedištu krovne organizacije Hrvata u Rumunjskoj, te u prisustvu trinaestorice od ukupno sedamnaestorice članova odbora.

Za vrijeme zasjedanja Koordinacijskog odbora

strane članova Izvršnog vijeća na jednoj od prijašnjih sjednica. Kulturne i športske formacije sastavlje pretežito od članova hrvatskog porijekla iz Rumunjske mogu biti finansijski podržane od strane Zajedništva samo ako djeluju pod okriljem Zajedništva. Upravo se takvim postupkom želi promovirati karađevska tradicija, kultura i šport s mladićima iz naših mesta i izbjegavati situacije tipa nogometne ekipe Prolaz iz Karađeva, koja promovira karađevski nogomet s igračima porijeklom iz Ričice.

Na kraju sastanka, odbornici su prihvatali nacrt projekta dnevnog reda Koordinacijskog odbora za prvo tromjeseće 2012. kojega je predložio prof. Milja Radan, predsjednik ZHR-a. Tako će na prvom sastanku iduće godine Koordinacijski odbor raspravljati o budžetu Zajedništva za 2012. godinu, o listi investicija za 2012. godinu, o prijedlogu strategije za nadolazeću izbornu kampanju te o organizacijskim pitanjima.

Ivan Dobra

ODRŽANI PARLAMENTARNI IZBORI U HRVATSKOJ

Izbori za zastupnike u Saboru Republike Hrvatske održani su 4. prosinca ove godine, odnosno 3. i 4. prosinca 2011. u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske za birače izvan Hrvatske.

Građani Republike Hrvatske birali su 151 zastupnika: 140 zastupnika u 10 izbornih jedinica na području Republike Hrvatske; 3 zastupnika u izbirnoj jedinici izvan Republike Hrvatske (tzv. zastupnici dijaspora); 8 zastupnika nacionalnih manjina u posebnoj izbirnoj jedinici koju čini područje Republike Hrvatske. Ove godine u Rumunjskoj su hrvatski građani, odnosno oni s dvojnim državljanstvom mogli glasati samo u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Bukureštu, za razliku od prijašnjih godina kada su mogli glasati i u Karađevu.

Državni odbor za izbore 13. prosinca je predsjedniku Ivi Josipoviću uručio završni rezultat parlamentarnih izbora održanih 4.

prosinca koji pokazuje da je savez opozicije sastavljen od SDP-a i druge 3 stranke osvojio većinu parlamentarnih mesta. Josipović je pozvao šefove četiri stranaka u predsjedničku rezidenciju gdje je dao mandat Zoranu Milanoviću za sastavljanje nove Vlade. Predsjednik SDP-a je na konferenciji za novinare rekao da Hrvatsku moraju izvući iz krize i da će raditi na tome da što više građana izade na referendum o ulasku Hrvatske u EU i da glasuju "ZA", što odgovara interesima Hrvatske.

Maria Lačchici

POKLONI ZA DJECU

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj nije ni ove godine zaboravio djecu predškolske i školske dobi iz karaševskih sela i djecu hrvatske nacionalnosti iz Tirola i Rekaša.

U sklopu božićnih i novogodišnjih blagdana, Zajedništvo je djecama poklonio paketiće sa slatkišima u ukupnoj vrijednosti od 10.304 leja (364 paketića u općini Karaševo, 242 paketića u lupačkoj općini, 35 u Tirolu i 3 u Rekašu).

Ukoliko u ostalim selima paketiće su dijelili predstavnici ZHR-a, poklone je u Karaševu uručivao Djed Božićnjak koji je djecu, učitelje i roditelje dočekao na otvorenoj sceni Zajedništva Hrvata. Smještena oko nakićene jelke, djeca su „začarala“

Foto: L. Radan

Osnovna Škola br. 2. Karaševo

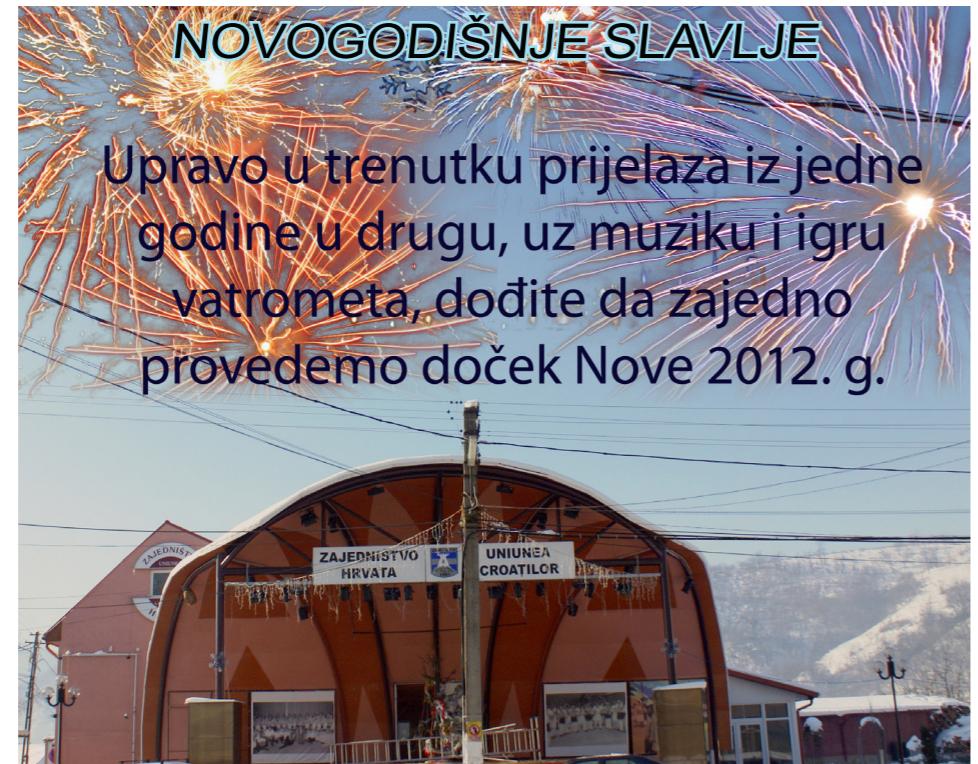
Djeda Božićnjaka otpjevavši mnoštvo prigodnih božićnih pjesama na hrvatskom i rumunjskom jeziku (*Dobro večer želimo, Svim na zemlji, Bună dimineața la Moș Ajun, Moș Crăciun cu plete dalbe, Am plecat să colindăm, Colindăm, colindăm iarna, Renul lui Moș Crăciun*). Najhrabrijii mališani su se slikali s Djedom Božićnjakom, obećavši da će biti poslušni i marljivi i u Novoj godini.

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj uručuje od 2004. godine poklon – paketiće svim karaševskim djecama, toliko uoči božićnih blagdana, koliko i prigodom Dana djeteta.

Lina Tincul

Na prijelazu iz stare u novu 2012. godinu, Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj će prirediti u središtu Karaševa i Lupaka novogodišnje slavlje za sve one koji se odluče dočekati novu godinu na otvorenom prostoru i uživati u spektakularnom vatrometu u prvim minutama Nove 2012. godine. Osim što će imati priliku zajedno odbrovavati zadnje sekunde 2011. god. i pratiti lansiranje vatrometa s otvorene scene, stanovnici najvećeg karaševskog mjesta i njihoviće gosti moći pratiti i prigodni glazbeni program s početkom od 22,00.

Novogodišnji vatromet je već postala tradicija u ovim karaševskim mjestima, a ove godine će trajati 10 minuta. Budući da je korišćenje novogodišnjih pirotehničkih sredstava relativno ograničeno, za vatromet je zadužena profesionalna ekipa koja garantira da će igra svjetla i boje biti spektakularna nego lani.

PREDSJEDNIK JOSIPOVIĆ NA FORUMU U HMI

Matičin tradicionalni stručni skup posvećen hrvatskim manjinama u Evropi 16. prosinca otvorila je Katarina Fuček, ravnateljica HMI. Sudionici Foruma čelni su ljudi krovnih organizacija hrvatskih manjina u njihovim domicilnim zemljama.

U skladu s temom Hrvatske zajednice u evropskim zemljama: mogućnosti ostvarivanja manjinskih prava u domicilnim državama na skupu su prisustvovali i predstavnici hrvatskih ministarstava, fakulteta, instituta i ustanova, kao i predstavnici hrvatskih diplomatskih predstavništava u domicilnim zemljama manjina, te predstavnici veleposlanstava Crne Gore i Mađarske u RH.

Glavni uvodničar i moderator skupa dr. sc. Božo Skoko, docent na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, dao je okvir današnjem okupljanju manjinskih predstavnika, sedamnaestom po redu u Hrvatskoj matici iseljenika u Zagrebu. Prvi govornici bili su predstavnici hrvatske manjine u Mađarskoj i Srbiji, Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave iz Budimpešte i Mato Groznica, vijećnik NV hrvatske nacionalne manjine iz Subotice.

Potom je prigodno izlaganje održao i hrvatski predsjednik dr. sc. Ivo Josipović. Podržao je ideju o potrebi održavanja skupova koji raspravljaju o problemima hrvatskih manjina i iznio niz aktualnih zapažanja sa svojih susreta s državnicima domicilnih zemalja naših manjinaca i pripadnicima hrvatske

manjine u državama koje je posjetio. Naglasio je kako naša zemlja mora i dalje raditi na poboljšanju položaja i prava Hrvata izvan Hrvatske, ali kako ta njena nastojanja trebaju korespondirati s vremenom u kojem živimo.

U drugome dijelu rada skupa svoja izlaganja su održali Jelka Petrušić, potpredsjednica Hrvatskoga kulturnog društva u Gradišću

Dr. Sc. Ivo Josipović, predsjednik RH, na Forumu HMI u Zagrebu

iz Željeznog, Miroslav Franović, predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća Crne Gore iz Tivta, Sonja Čreslovnik, tajnica Zajednice Hrvata u Makedoniji iz Skopja, Slobodan Gera, glavni urednik časopisa „Hrvatska grančica“ Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj iz Karaševa. Hrvate u Slovačkoj predstavila je Hilda Mitterpach, zastupnica hrvatske manjine u komisiji Vlade Slovačke iz Bratislave, a u Sloveniji Mijo Stanko, dopredsjednik i Joso Begić i Marko Mandir, članovi predsjedništva Saveza hrvatskih društava u Sloveniji iz Ljubljane.

Ovogodišnji Forum, zamišljen kao mjesto dijaloga i prijedloga mjeru koje bi doprinijele potpunjem ostvarivanja manjinskih prava u domicilnim državama u skladu s međunarodnim pravnim obvezama, uistinu je to i bio. Sudionici su se upoznali sa specifičnostima i stupnjem manjinskih prava Hrvata u osam europskih zemalja, razmijenili iskustva, podstrali konstruktivne prijedloge i donijeli zaključke. Skup je završen donošenjem i potpisivanjem Zaključaka 17. Forumu hrvatskih manjina u jubilarnoj, 60. godini postojanja i rada Hrvatske matice iseljenika.

Preuzeto iz HMI

DJEĆJE TVOREVINE

Božić u mome zavičaju

Tijekom svake godine svjedoci smo raznih praznika. Neki se od nas vesele svome rođendanu ili nekom značajnom državnom prazniku, dok većina nas slavimo nekog kućnog sveca za kojega kažemo da je zaštitnik naše kuće.

Postoje i lokalni, seoski praznici kao što je kirvaj, ali na svu sreću Bog nam je dao i one praznike koje prolaze lokalne razmjere, praznici koji slave svi kršćani, u bilo kojem kraju svijeta se nalazili.

Kad je riječ o ovakvim praznicima, posebnu čast ima Božić. To je praznik veselja, praznik nade, praznik kada se okupi rasprostranjena obitelj. Zato nije ni čudo kada stari ljudi kažu da je obitelj najvažnija na svijetu i da zbog toga na dan Božića nije preporučeno praviti posjete.

Božić je, dakle, poseban, a izgleda da je u mome zavičaju jedinstven. Moram priznati, ponekad sam u zabludi, jer nema snijega, koji bi upotpunio Božićni ugođaj. Bez obzira na vrijeme, Badnjak je najljepša noć u godini. Ulice moga sela pune su pjesme i veselja, pune su djece koji pjevajući božićne pjesme prenose Betlehemom ukućanima radosnu vijest, rođenje Isusovo.

Crkva je puna vjernika, a ulice sela, pa i svaka kuća, imaju toliko svjetla da se može pomisliti da je neko selo iz bajke. Ipak, moram priznati da je Božić i praznik darivanja. Bez obzira da li je poklon od Djeda Mraza ili Božićnjaka, samo kad čujem te čarobne riječi nasmješim se svim svojim srcem.

Chicheş Slageana
VI razred, Klokotić

Priredili mališani vrtića OŠ. br. 1. Karađevo, uz pomoć odgojiteljice Diane Miloš

Iarna

În sfârșit a sosit iarna, anotimpul preferat al copiilor. Zăpada mult așteptată de copii și-a făcut apariția și a acoperit pământul. Pomii sunt încărcați cu zăpadă. Totul este alb, iar peisajul este minunat. Chiar dacă este foarte frig, copiii nu pot sta în casă și au ieșit pe deal cu saniile, să facă oameni de zăpadă și să se bată cu bulgării.

Toți sunt foarte bucuroși. Obrajii copiilor sunt roșii, dar cuprinși de frumusețea zăpezii nu simt frigul. Ziua este scurtă și seara se apropie repede spre supărarea copiilor care trebuie să se întoarcă la casele lor. Toți sunt fericiți. Odată cu venirea acestui anotimp minunat, copiii așteaptă venirea sărbătorilor de iarnă: Moș Nicolae, Moș Crăciun și Anul Nou. În Ajunul Crăciunului decorăm bradul de Crăciun și așteptăm venirea Moșului.

Petruț Maria
Cls. a III-a, Carașova

Dolazi Nam Nikola

Kraj prozora blista
Cizmica čista
Starca Svetog čeka
Stiže izdaleka.

Kad u sate rane
Plavo jutro svane,
Prva bit će stvar
Potražiti dar.

Sveti dragi hvala
Što svima nosiš dar,
Drag si svima nama,
I zato ti hvala.

Laťchici Ivana
III razred, Lupak

Iarna

Ninge, ningel! Zăpada scânteietoare împodobește cu figurine de zahăr. Deși iarna este cumplită și viscolul frământă lumea, derdelușul este plin de copiii veseli cu obrajii aprinși.

Iarna este ca o zână albă ce sosește pe meleagurile noastre în sania ei de argint trasă de reni.

Mihailă Ivana Marika
Cls. a III-a, Carașova

Iarna

Iarna s-a lăsat din nou peste sat. Din înaltul cerului norii au început să cearnă fulgușori de zăpadă. În câteva ore s-a așternut un covor alb și pufos. Toți copiii au ieșit din case, erau gros îmbrăcați și echipați cu sănii și patine.

Pe străzi se auzeau numai tipete de copii, bucuroși de sosirea iernii. Gerul a pus stăpânire pe întregul sat și s-a lăsat o linistă apăsătoare.

Filca Dragana

Cls. a III-a, Carașova

